

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра транспортних засобів та та інженерного забезпечення охорони державного кордону
факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кін 17.3 «ОСНОВИ ПОБУДОВИ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ОХОРОНИ КОРДОНУ»

(вибіркова освітня компонента для набору 2021 року)

ОПП «Організація діяльності кінологічних підрозділів Державної прикордонної служби України»

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»
Спеціальність:	252 «Безпека державного кордону»
Кваліфікація:	«Бакалавр безпеки державного кордону»
Спеціалізація:	«Організація діяльності кінологічних підрозділів Державної прикордонної служби України»
Професійна кваліфікація:	офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України
Форма навчання:	денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Основи побудови технічних засобів охорони кордону», є вибірковою освітньою компонентою (за спеціальністю) ОПП «Організація діяльності інженерно-технічних підрозділів Державної прикордонної служби України». Пропонується для вивчення у 5 семестрі на кафедрі «Транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону».

Мета вивчення навчальної дисципліни – підготовка офіцерів-прикордонників, які володіють компетенціями щодо оцінки експлуатаційних можливостей технічних засобів охорони кордону.

Завдання навчальної дисципліни полягає у наданні курсанту теоретичних знань з основ побудови технічних засобів охорони кордону та первинних практичних навичок в оцінці експлуатаційних можливостей технічних засобів охорони кордону.

Результати навчання

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати:

загальні положення щодо основ побудови технічних засобів охорони кордону;
основи комплексного використання технічних засобів охорони кордону;
основи техніки безпеки при роботі з технічними засобами охорони кордону.

вміти:

оцінювати експлуатаційні можливості щодо безпечного, ефективного використання технічних засобів охорони кордону.

Зміст навчальної дисципліни.

Загальні положення щодо основ побудови технічних засобів охорони кордону
Основи побудови технічних засобів охорони кордону
Основи комплексного використання технічних засобів охорони кордону
Основи побудови джерел електроживлення технічних засобів охорони кордону
Основи техніки безпеки при роботі з технічними засобами охорони кордону

ВИКЛАДАЧІ: Професор кафедри транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону доктор технічних наук Микола ЛИСИЙ, e-mail: lisiy3152@ukr.net

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. «Прикордонна служба», «Інженерне забезпечення охорони кордону».

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. Навчальний клас (НВМ 1, НВМ 3), технічні засоби охорони кордону, комплект презентаційних матеріалів (PowerPoint-презентації), дидактичних матеріалів, комплект роздавальних матеріалів, мультимедійний проектор, комп'ютер (ноутбук), екран, дошка.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин																	Форми підсумкового контролю								
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота											Індивідуальна робота					Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік				
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	*модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання					курсова робота	контрольна робота	-----	
4	8	4	120	50	2	26	-	18	-	-	-	-	-	-	4	30	30	-	-	-	-	-	-	-	40		+	
Усього за Одисципліну		4	120	50	2	26	-	18	-	-	-	-	-	-	4	30	30	-	-	-	-	-	-	-	40		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН 1.4; МН1.5.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК2.1; МК2.4; МК2.6; МК2.7; МК4.3.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Оцінювання
ЗК-4	Здатність планувати та управляти часом.	МН1.1; МН1.2; МН 1.5.
ЗК-14	Навики здійснення безпечної діяльності.	МН1.1; МН1.2; МН 1.5.
СКс-16	Здатність організувати технічно правильну експлуатацію автобронетанкової, інженерної техніки та технічних засобів охорони кордону Держприкордонслужби і підтримувати їх у постійній готовності для використання за призначенням, здійснювати контроль за експлуатацією та ремонтом.	МН1.1; МН1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5.
СКс-17	Здатність використовувати автобронетанкову, інженерну техніку та технічні засоби охорони кордону, які є на озброєнні в органі (підрозділі) Держприкордонслужби, знати їх конструкцію, порядок і правила їх експлуатації, ремонту й евакуації.	МН1.1; МН1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5.
СКс-18	Здатність вести кількісний та якісний облік, обліково-звітну документацію з експлуатації та ремонту, планувати і здійснювати заходи з організації експлуатації, списання автобронетанкової та інженерної техніки Держприкордонслужби, виробничого обладнання і майна.	МН1.1; МН1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5.
СКс-19	Здатність організувати забезпечення органу Держприкордонслужби автобронетанковою, інженерною технікою та інженерними технічними засобами охорони кордону, майном, готувати документи на витребування коштів для утримання техніки і технічних засобів та контролювати їх витрати.	МН1.1; МН1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5.
СКс-20	Здатність планувати, організувати і контролювати технічну підготовку особового складу ООДК та спеціальну підготовку особового складу технічних підрозділів ООДК.	МН1.1; МН1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5.
Шифр	Програмні результати навчання	Оцінювання
ПРНс-26	Організувати заходи автотехнічного та інженерного забезпечення органу охорони державного кордону, щодо укомплектування автобронетанковою, інженерною технікою та інженерними технічними засобами охорони кордону, майном, щодо дотримання вимог з питань організації їх експлуатації, ремонту та евакуації.	МК2.1; МК2.4; МК2.6; МК2.7; МК4.3.
ПРНс-28	Забезпечувати постійну готовність парку автобронетанкової та інженерної техніки, інженерних технічних засобів охорони кордону до використання за призначенням.	МК2.1; МК2.4; МК2.6; МК2.7; МК4.3.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ 4 курс (8 семестр) на 2024–2025 навчальний рік

Запланована кількість аудиторного навантаження – 50 годин

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин													Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13				
1	Загальні положення про технічні засоби охорони кордону	2	Л2														09	1/1(2), 2/1(2), 2/2(2), 2/3(6), 3/1(2),	14
2	Оптичні прилади	10	Гз2	Гз2	Пр6												10	3/2(2), 4/1(2), 5/1(2), 6/1(2), 7/1(2), 6/1(2), 7/1(2), 7/2(2), 7/3(2), 7/4(6),	24
3	Оптико-електронні прилади нічного спостереження	4	Гз2	Гз2													11	7/2(2), 7/3(2), 7/4(6),	10
4	Тепловізійні засоби	2	Гз2														12	8/1(2), 8/2(2), 8/3(6), 9/1(2), Диф-залік	16
5	Відеозасоби	2	Гз2																
6	Світлотехнічні засоби	2	Гз2																
7	Радіолокаційні засоби	12	Гз2	Гз2	Гз2	Пр6													
8	Сигналізаційні засоби	10	Гз2	Гз2	Пр6														
9	Комплексні засоби	2	Гз2																
	Диференційований залік	4														Всього	50		
	Всього	50																	

Умовні позначення: Л- лекція Практичне заняття – Пз Групове заняття – Гз Диференційований залік – Дз Заняття, що обов'язкове для оцінювання - Пз4

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види занять, завдань	К-ть годин	Назва теми і навчальні питання заняття	Література
1	2	3	4	5	6
IV курс					
8 семестр					
1			16 (2)	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ОХОРОНИ КОРДОНУ	
	1	лекція	2	Загальні положення про технічні засоби охорони кордону 1. Введення в дисципліну, мета та програма вивчення. 2. Класифікація і загальна характеристика технічних засобів охорони кордону. 3. Класифікація і загальна характеристика об'єктів спостереження	[1.3];[1.9] [2.3]
		самостійна робота	2	Загальні положення щодо побудови технічних засобів охорони кордону 1. Основні принципи, функції, вимоги до технічних засобів охорони кордону 2. Загальна класифікація технічних засобів охорони кордону .	[1.3];[1.4] [2.3]
		самостійна робота	2	Характеристика факторів впливу на функціонування технічних засобів охорони кордону 1. Перелік факторів впливу на функціонування технічних засобів охорони кордону 2. Порівняльна характеристика технічних засобів охорони кордону .	[1.1];[1.8] [2.3]
		самостійна робота	2	Основні тактико-технічні характеристики технічних засобів охорони кордону 1. Тактико-технічні характеристики засобів візуального спостереження. 2. Тактико-технічні характеристики радіолокаційно-прожекторних засобів. 3. Тактико-технічні характеристики сигналізаційних засобів.	[1.1];[1.9] [2.3]
		самостійна робота	2	Основ побудови технічних засобів охорони кордону 1. Класифікація технічних засобів охорони кордону . 2. Структура технічних засобів охорони кордону	[1.3];[1.4] [2.3]
		самостійна робота	2	Основи функціонування технічних засобів охорони кордону 1. Характеристика процесу спостереження. 2. Вплив техногенних факторів на функціонування технічних засобів охорони кордону.	[1.3];[1.4] [2.3]
		самостійна робота	2	Основні характеристики технічних засобів візуального спостереження і сигналізаційних засобів. 1. Основні характеристики засобів візуального спостереження. 2. Основні характеристики сигналізаційних засобів.	[1.11];[1.12] [2.1]
		самостійна робота	2	Основні характеристики радіолокаційно-прожекторних засобів 1. Основні характеристики радіолокаційних засобів. 2. Основні характеристики прожекторних засобів.	[1.3];[1.4] [2.3]

2			14 (10)	ОПТИЧНІ ПРИЛАДИ	
	1	групове заняття	2	Класифікація, особливості будови, принцип роботи оптичних приладів 1. Класифікація оптичних приладів. 2. Особливості будови, принцип роботи оптичних приладів	[1.2];[3.1] [2.1]
	2	групове заняття	2	Характеристика оптичних приладів 1. Тактико-технічні характеристики оптичних приладів 2. Фактори впливу на функціонування оптичних приладів. 3. Огляд сучасних оптико-електронних приладів	[1.2];[3.1] [2.1]
	3	практичне заняття	6	Практична робота з оптичними приладами 1. Практична робота з біноклями 2. Практична робота з зоровими трубами	[1.2];[3.1] [2.1]
		індивідуальна робота	4	Виконання ІЗ. Розробка і оцінювання рефератів	
3			8(4)	ОПТИКО-ЕЛЕКТРОННІ ПРИЛАДИ НІЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ	
	1	групове заняття	2	Класифікація, особливості будови, принцип роботи оптико-електронних приладів нічного спостереження 1.Класифікація оптико-електронних приладів нічного спостереження. 2.Особливості будови, принцип роботи оптико-електронних приладів нічного спостереження	[1.3];[3.2] [2.1]
	2	групове заняття	2	Характеристика оптико-електронних приладів нічного спостереження 1.Тактико-технічні характеристики оптико-електронних приладів нічного спостереження 2.Фактори впливу на функціонування оптико-електронних приладів нічного спостереження 3.Огляд сучасних оптико-електронних приладів нічного спостереження	[1.3];[3.2] [2.1]
		індивідуальна робота	4	Виконання ІЗ. Розробка і оцінювання рефератів	
4			6(2)	ТЕПЛОВІЗІЙНІ ЗАСОБИ	
	1	групове заняття	2	Класифікація, особливості будови, принцип роботи тепловізійних засобів 1.Класифікація тепловізійних засобів. 2.Особливості будови, принцип роботи тепловізійних засобів 3.Огляд сучасних тепловізійних засобів	[1.3];[3.2] [2.2]
		індивідуальна робота	4	Виконання ІЗ. Розробка і оцінювання рефератів	
5			6(2)	ВІДЕОЗАСОБИ	
	1	групове	2	Класифікація, особливості будови, принцип роботи відеозасобів	[1.3];[3.2]

		заняття		1.Класифікація відеозасобів. 2.Особливості будови, принцип роботи відеозасобів 3.Огляд сучасних відеозасобів	[2.1]
		індивідуальна робота	4	Виконання ІЗ. Розробка і оцінювання рефератів	
6			6(2)	СВІЛОТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ	
	1	групове заняття	2	Класифікація, особливості будови, принцип роботи світлотехнічних засобів 1.Класифікація світлотехнічних засобів. 2.Особливості будови, принцип роботи світлотехнічних засобів 3.Огляд сучасних тепловізійних засобів	[1.5];[3.3] [2.3]
		індивідуальна робота	4	Виконання ІЗ. Розробка і оцінювання рефератів	
7			32(12)	РАДІОЛОКАЦІЙНІ ЗАСОБИ	
	1	групове заняття	2	Класифікація, особливості будови, принцип роботи радіолокаційних засобів 1.Класифікація радіолокаційних засобів 2.Особливості будови, принцип роботи радіолокаційних засобів	[1.3];[3.2] [2.3]
	2	групове заняття	2	Характеристика радіолокаційних засобів 1.Тактико-технічні характеристики радіолокаційних засобів 2.Фактори впливу на функціонування радіолокаційних засобів 3.Огляд сучасних радіолокаційних засобів	[1.3];[3.2] [2.3]
	3	групове заняття	2	Техніка безпеки при роботі з надвисокочастотним випромінюванням радіолокаційних засобів. 1.Допустимі норми випромінювання надвисокочастотної енергії. 2.Методи виміру інтенсивності надвисокочастотного випромінювання. 3.Способи захисту від надвисокочастотного випромінювання.	[1.1]; [2.3]
	4	практичне заняття	6	Практична робота з радіолокаційними засобами 1.Розрахунок максимальної дальності дії радіолокаційних станцій. 2.Розрахунок безпечної відстані. 3.Розрахунок дальності радіолокаційної видимості	[1.1]; [2.3]
		самостійна робота	2	Основи радіолокації 1. Види радіолокації 2. Принципи радіолокації	[1.1];[3.2] [2.3]
		самостійна робота	2	Тактико-технічні характеристики радіолокаційних засобів 1. Тактичні характеристики 2. Технічні характеристики	[1.5];[3.1] [2.3]

		самостійна робота	2	Антенно-хвильовідна система радіолокаційних засобів 1. Антени радіолокаційних засобів 2. Пристрої передачі надвисокочастотної енергії	[1.5];[3.1] [2.3]
		самостійна робота	2	Система селекції рухомих цілей 1. Система селекції рухомих цілей при неперервному випромінюванні сигналу. 2. Система селекції рухомих цілей при імпульсному випромінюванні сигналу.	[1.5];[3.1] [2.3]
		самостійна робота	2	Принцип роботи імпульсних рлс 1. Генератори надвисокочастотних сигналів радіолокаційних засобів 2. Принцип роботи імпульсних РЛС по структурній схемі.	[1.5];[3.1] [2.3]
		самостійна робота	2	Радіолокаційні засоби 1. Класифікація і основи побудови засобів. 2. Вплив різноманітних факторів на роботу засобів. 3. Загальні характеристики засобів.	[1.5];[3.1] [2.3]
		самостійна робота	2	Георадарні засоби 1. Класифікація і основи побудови георадарних засобів. 2. Вплив різноманітних факторів на роботу георадарних засобів. 3. Загальні характеристики георадарних засобів.	[1.5];[3.1] [2.3]
		самостійна робота	2	Методи радіолокації 1. Методи виміру дальності 2. Методи виміру кутових координат	[1.1]; [2.3]
		індивідуальна робота	4	Виконання ІЗ. Розробка і оцінювання рефератів	
8			20(10)	СИГНАЛІЗАЦІЙНІ ЗАСОБИ	
	1	групове заняття	2	Класифікація, особливості будови, принцип роботи сигналізаційних засобів 1. Класифікація сигналізаційних засобів 2. Особливості будови, принцип роботи сигналізаційних засобів	[1.6];[3.2] [2.3]
	2	групове заняття	2	Характеристика сигналізаційних засобів 1. Тактико-технічні характеристики сигналізаційних засобів 2. Фактори впливу на функціонування сигналізаційних засобів 3. Огляд сучасних сигналізаційних засобів	[1.7];[3.2] [2.3]
		самостійна робота	2	Класифікація, особливості будови, принцип роботи сигналізаційних засобів охорони приміщень 1. Класифікація сигналізаційних засобів охорони приміщень. 2. Особливості будови, принцип роботи сигналізаційних засобів охорони приміщень	[1.10];[3.2] [2.3]

		самостійна робота	2	Характеристика сигналізаційних засобів охорони приміщень 1.Тактико-технічні характеристики сигналізаційних засобів охорони приміщень 2.Фактори впливу на функціонування сигналізаційних засобів охорони приміщень 3.Огляд сучасних сигналізаційних засобів охорони приміщень	[1.8];[3.2] [2.3]
	3	практичне заняття	6	Практична робота з сигналізаційних засобами 1.Практична робота з сигналізаційними засобами охорони кордону 2. Практична робота з сигналізаційними засобами охорони приміщень	[1.10];[3.2] [2.3]
		самостійна робота	2	Сигналізаційні засоби охорони кордону 1. Класифікація і основи побудови сигналізаційних засобів охорони кордону. 2. Вплив різноманітних факторів на роботу сигналізаційних засобів охорони кордону. 3. Загальні характеристики сигналізаційних засобів охорони кордону.	[1.10];[3.2] [2.3]
		самостійна робота	2	Сигналізаційні засоби охорони приміщень 1. Класифікація і основи побудови сигналізаційних засобів охорони приміщень. 2. Вплив різноманітних факторів на роботу сигналізаційних засобів охорони приміщень. 3. Загальні характеристики сигналізаційних засобів охорони приміщень.	[1.4];[1.4] [2.3]
		індивідуальна робота	2	Виконання ІЗ. Розробка і оцінювання рефератів	
9			8(2)	КОМПЛЕКСНІ ЗАСОБИ	
	1	групове заняття	2	Класифікація, особливості будови, принцип роботи комплексних засобів 1.Класифікація комплексних засобів. 2.Особливості будови, принцип роботи комплексних засобів 3.Огляд сучасних комплексних засобів	[1.3];[1.4] [2.3]
		самостійна робота	2	Характеристика мобільних комплексних засобів 1.Тактико-технічні характеристики мобільних комплексних засобів 2.Фактори впливу на функціонування мобільних комплексних засобів 3.Огляд сучасних мобільних комплексних засобів	[1.3];[1.4] [2.3]
		індивідуальна робота	4	Виконання ІЗ. Розробка і оцінювання рефератів	
Диф. залік			4		
За 8-й семестр			120 (50)		
За 4-й курс			120 (50)		
За дисципліну			120 (50)		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Наказ №156 МВС України від 02.03.2019 р. «Про затвердження Інструкції з організації інженерного забезпечення охорони державного кордону України».
- 1.2. Наказ № 186-дск АДПСУ від 07.12.2016 р. «Про комплектування органів Державної прикордонної служби України інженерною технікою, технічними засобами охорони державного кордону та інженерним майном».
- 1.3. Наказ № 300 ДКУ від 25.07.1995р. «Про затвердження та введення в дію Інструкції про порядок проведення комплексних перевірок (інспектування) озброєння, техніки і особового складу технічних служб, підрозділів, частин, з'єднань у Прикордонних військ України».
- 1.4. Наказ № 122 АДПСУ від 04.02.2004 р. «Про затвердження та введення в дію Положення про розробку інструкцій з охорони праці».
- 1.5. Наказ № 69 ДКУ від 06.02.2003р. «Про затвердження та введення в дію змін до Інструкції про порядок проведення комплексних перевірок (інспектування) озброєння, техніки і особового складу технічних служб, підрозділів, частин, з'єднань у Прикордонних військ України, затвердженої Наказом № 300 ДКУ від 25.07.1995р.».
- 1.6. Наказ № 544 АДПСУ від 11.07.2005 р. «Про затвердження і введення в дію «Настанови з експлуатації радіолокаційно-прожекторного озброєння у Державній прикордонній службі України».
- 1.7. Наказ № 940 АДПСУ від 26.11.2007 р. «Про введення в експлуатацію мобільних тепловізійних комплексів та затвердження Інструкції щодо порядку застосування мобільних тепловізійних комплексів в охороні державного кордону».
- 1.8. ДСТУ 2860-94 Надійність техніки. Терміни та визначення.
- 1.9. ДСТУ В3576-97 Експлуатація та ремонт військової техніки. Терміни та визначення.

2. Базова

- 2.1. Царьов Ю.О. Засоби візуального спостереження охорони державного кордону: навчальний посібник / Ю. О. Царьов, Д.А.Купрієнко. – Хмельницький: Видавництво Національної академії ДПСУ імені Б.Хмельницького, 2010.– 164 с.
- 2.2. Царьов Ю.О. Тепловізійні засоби охорони кордону: навчальний посібник / Ю.О. Царьов, В.М. Кульчицький, В.А. Собченко. – Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2013. –184 с.
- 2.3. Царьов Ю.О. Інженерне забезпечення охорони державного кордону: навчальний посібник / Ю. О. Царьов., В. А. Сівак, В. М. Кульчицький та ін. – Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2015. – 232 с.

3. Допоміжна

- 3.1. Дем'янюк С.М., Стрельбіцький М.А., Купрієнко Д.А. Світлотехнічні засоби охорони державного кордону: Навчальний посібник. – Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького, 2008.
- 3.2. Інженерне забезпечення та технічні засоби охорони кордону : довідник / О.В. Боровик, А.Б. Добровольський, В.А. Собченко та ін. – Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2019. – 180 с.

4. Інформаційні ресурси в інтернеті (інтранеті)

- 4.1. Сайт бібліотеки НАДПСУ [Електронний ресурс] – <<http://lib.nadpsu.edu.ua:8080//>>
- 4.2. Модульне навчальне середовище НАДПСУ [Електронний ресурс] – <<http://10.241.24.9/ moodle//>>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії та на польовому центрі забезпечення навчального процесу є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відвідували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100- бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Традиційні методи навчання	
МН.1.1	Усне викладення навчального матеріалу (розповідь, пояснення, лекція)
МН.1.2	Обговорення матеріалу, що вивчається (бесіда, дискусія, брифінг, диспут)
МН.1.3	Наочні методи (ілюстрація, демонстрація)
МН.1.4	Практичні методи (лабораторна робота, практична робота, пробні вправи, творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, графічні вправи, технічні вправи)
МН.1.5	Методи самостійного та індивідуального навчання (рецептивний, репродуктивний, евристичний, дослідницький)
2. Активні методи навчання	
МН.2.1	Ігрові (професійні ігри, професійний тренінг)
МН.2.2	Неігрові (аналіз конкретної ситуації, круглий стіл, навчання через науково-дослідну роботу)
МН.2.3	Неімітаційні (групова дискусія, індивідуальні практикуми, метод «ХОБО», активні види лекційних і семінарських занять)
3. Інтерактивні методи навчання	
МН.3.1	Інтерактивні методи в малих групах
МН.3.2	Інтерактивні методи в великих групах
МН.3.3	Інтерактивні методи під час самостійної роботи

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
МК 1.5	Виконання нормативу
МК 1.6	Виконання вправи
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
МК 2.9	Виконання нормативу
МК 2.10	Виконання вправи
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
МК 3.4	Виконання нормативу
МК 3.5	Виконання вправи
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний
МК 4.5	Практичний